

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Rektorsprogrammet

National School Leadership Training Programme

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod: UC625U
Gäller från: HT 2021
Fastställt: 2021-02-24
Institution Institutionen för pedagogik och didaktik

Ämne Pedagogik
Fördjupning: AXX - Avancerad nivå, kurs/er som inte kan klassificeras

Beslut

Kursplan fastställd av: Prefekt efter beredning av kursplanegruppen vid Institutionen för pedagogik och didaktik.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

En skolhuvudman ska anmäla till Statens skolverk vilka rektorer eller annan personal med motsvarande ledningsfunktion som ska genomgå befattningsutbildningen (Förordning 2019:562). Skolverket översänder sedan anmälda och av Skolverket bekräftade deltagare till lärosätet som anordnar utbildningen. Om samtliga anmälda till befattningsutbildningen inte kan tas emot på utbildningen vid önskad tidpunkt, ska skolhuvudmannen se till att rektor erbjuds plats i första hand. Bland rektorerna ska nyanställda rektorer prioriteras (Förordning 2019:562). Om en deltagare under utbildningens gång inte längre uppfyller behörighetskraven innebär det att deltagaren förlorar sin rätt att slutföra utbildningen.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
RP20	Skoljuridik och myndighetsutövning	10
RP30	Styrning, organisering och kvalitet	10
RP40	Skolledarskap – pedagogisk ledning	10

Kursens innehåll

Kursen Rektorsprogrammet, 30 hp innehåller tre delkurser. *Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp, Styrning, organisering och kvalitet, 10 hp*, och *Skolledarskap – pedagogisk ledning, 10 hp*.

Delkurs 1: Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp.

Delkursen syftar till att kursdeltagarna ska utveckla kunskaper och förmågor väsentliga för att ta ansvar för att ändamålsenligt leda och organisera en författningsstyrd skolverksamhet med respekt för skolans demokratiska värden samt barn och elevers grundläggande rättigheter. Delkursen belyser skolledares relation till lagar och författningar som styr verksamheten men som också uttrycker skolans mål och värdegrund samt rektors ansvar. Särskild vikt läggs vid de skoljuridiska författningarna, andra centrala offentlighetsrättsliga författningar samt barn och elevers rättigheter. Delkursen behandlar även rektors roll i styrsystemet och rättsreglerna om styrning och ansvarsfördelning i förskola och skola. Delkursen syftar även till att kursdeltagarna ska utveckla kunskaper och förmågor avseende juridisk metod. Ytterligare rättsområden som ingår är arbetsrätt och barnrätt. Genom hela delkursen behandlas även etiska och juridiskt relevanta intressekonflikter i förskola och skola.

Delkurs 2: Styrning, organisering och kvalitet, 10 hp.

Delkursen syftar till att utveckla rektors kunskap och förmåga att etablera målstyrda arbets- och utvecklingsorganisationer genom systematiskt förbättrings- och kvalitetsarbete. Delkursen behandlar hur förvaltningspolitiska värden bildar utgångspunkt för styrning av skolsystemet samt hur dessa värden konkret kan komma till uttryck i verksamheten. Vidare behandlas förutsättningar för politisk styrning genom olika aktörers roller i styrningen. Delkursen behandlar rektors roll som chef och ledare för organiseringen av den pedagogiska verksamheten vilket innefattar ansvar för verksamhetens personal och resurser. Vidare behandlas hur skolans ledare kan formulera realiserbara och utvärderingsbara mål för en skola eller förskolas verksamhet, samt att analysera och formulera förbättrings- och utvecklingsmöjligheter i relation till dessa mål. Delkursen handlar även om att genomföra förändringsarbete med betoning på att omsätta förbättringsidéer till genomförbara aktiviteter som möjliggör att avsedda mål uppnås.

Delkurs 3: Skolledarskap – pedagogisk ledning, 10 hp.

Delkursen har ett processinriktat och undersökande arbetssätt som syftar till att kursdeltagarna ska utveckla kunskaper och förmågor som är väsentliga för att leda, förvalta och utveckla pedagogisk verksamhet i olika skolformer så att undervisningens kvalitet kan säkerställas. Delkursen inriktas mot att stärka kursdeltagarnas egna skolledarroller och skolledarskap, och deras förmåga att leda och stödja såväl enskilda medarbetares och grupper som hela skolenhetens lärande och utveckling. I kursen behandlas teorier och forskning om förskolans och skolans samlade uppdrag som skolledares angelägenhet. Vidare behandlas skolledarskap som distribuerat, relationellt och kollektivt fenomen, och särskild vikt läggs vid skolledarskapets kommunikativa och samverkande kvaliteter. Delkursen berör också rektorers förmåga att stödja individuellt och kollektivt lärande i såväl formella som informella lärtillfällen, och samarbete mellan olika yrkeskategorier som verkar i förskola och skola. Vidare behandlas förändringsledarskap och förbättringskapacitet. Delkursen innehåller även verksamhetsutvecklande professionshandledning

Förväntade studieresultat

Delkurs 1: Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp.

För godkänt resultat på delkursen ska kursdeltagarna kunna:

- tillämpa förskolans och skolans regelsystem, dess styrsystem och dess grundläggande värden, samt förmåga att leda och organisera arbetet i enlighet med dessa,
- tillämpa regler om elevers rättsställning, elevinflytande, likvärdighet, ordning och säkerhet i skolan, betygssättning och barns/elevs behov av särskilt stöd,
- visa kunskap om och överblick inom offentlig-rättsliga områden med relevans för myndighetsansvaret inom skolans verksamhetsområde,
- visa kunskap om barns rättigheter, grundläggande förståelse för mänskliga rättigheter och dess betydelse för barns rättigheter och för demokrati som skolans värdegrund,
- visa kunskap om internationella och nationella rättsliga normer av betydelse för barn och vårdnadshavares rättigheter och skyldigheter, och om skolans ansvar att tillförsäkra att dessa tillgodoses,
- visa kunskap i det arbetsrättsliga normsystemet och dess betydelse för rektors lednings- och arbetsledningsfunktion,
- visa kunskap om grunderna i juridisk metod med rättskälleläran som grund, samt visa förmåga att söka relevant författningstext samt använda andra rättskällor för att identifiera och hantera juridiska problem som uppstår i den egna verksamheten,
- identifiera och hantera avvägningar kopplade till de spänningar som kan uppstå när juridiska intressen kolliderar eller potentiellt kolliderar i verksamheten,
- göra avvägningar och bedömningar av etiska dilemman i den egna verksamheten samt föra resonemang om rättsliga aspekter i relation till dessa,
- identifiera och beskriva problem i den egna verksamheten på ett nyanserat och opartiskt sätt samt utifrån etiska och juridiska analyser reflektera och argumentera för relevanta ledarskapshandlingar.

Delkurs 2: Styrning, organisering och kvalitet, 10 hp.

För godkänt resultat på delkursen ska kursdeltagarna kunna:

- visa kunskap om ansvarsfördelning i styrning av och kvalitetsarbete inom skola och förskola, och om hur skolpolitiska mål kan omsättas i pedagogisk verksamhet,
- visa kunskap om skolan som politiskt styrd organisation,
- tolka förskolans och skolans mål, att analysera verksamhet och undervisning utifrån skolans övergripande målsättningar samt förmåga att värdera måltolkningar i relation till faktiska situationer och önskade förändringar,
- visa kunskap om skolans och förskolors organisering, och om organisatoriska förutsättningar, metoder och verktyg (inkl. digitala) för att kunna utveckla dess förbättringskapacitet,
- analysera verksamhetens förutsättningar för att nå skolans mål och översätta dem till önskvärda förändringar,
- visa kunskap om de vetenskapliga grunderna för uppföljnings- och utvärderingsarbete samt förmåga att använda verktyg och metoder för analys av såväl elevers som verksamhetens resultat,
- värdera och tillämpa vetenskapligt grundade teorier och begrepp för att analysera och utveckla skolans

kvalitetsarbete,

- analysera, värdera och kommunicera skolans resultat som underlag för fortsatt utvecklings- och kvalitetsarbete,

- visa kunskap om planering, förankring och genomförande av förändring i relation till nationella uppdrag och identifierade förbättringsbehov,

- visa kunskap om metoder och modeller för kvalitetsarbete samt hur arbetet med dessa kan bidra till verksamhetens måluppfyllelse.

Delkurs 3: Skolledarskap – pedagogisk ledning, 10 hp.

För godkänt resultat på delkursen ska kursdeltagarna kunna:

- beskriva väsentliga delar i förskolans och skolans samlade uppdrag med stöd i forskning och hur dessa förhåller sig till varandra,

- redogöra för och kritiskt granska centrala vetenskapligt grundade teorier och begrepp med relevans för ledarskap i pedagogisk verksamhet,

- värdera och tillämpa dessa teorier och begrepp i arbetet med att leda, förvalta och utveckla undervisningen i den egna verksamheten,

- formulera och kommunicera strategier för enskilda medarbetares, organisatoriska och professionella grupper samt hela skolenhetens samverkan, lärande och utveckling,

- leda strukturerade samtalsprocesser och att använda kommunikativa strategier för att hantera problem, konflikter och dilemman i pedagogisk verksamhet,

- kritiskt granska hur det egna ledarskapet och den egna verksamhetens undervisning, men också hur andras ledarskap och andra skolors verksamhet och undervisning främjar barns och elevers lärande och utveckling.

Undervisning

Undervisningen i Rektorsprogrammet är huvudsakligen förlagd på internat på kursgård och seminarier som är förlagda vid Stockholms universitetet. I studieanvisningarna finns detaljerad information om internat och seminarier. Undervisningen bygger på samverkan mellan kursdeltagarnas erfarenheter och delkursernas innehåll. Det typiska upplägget är att ett internat introduceras, samt att litteratur- och läsanvisningar ges och förbereds. Under internatet sker lärarledd undervisning inkluderande förberedelser inför verksamhetsorienterade hemuppgifter, som kan vara skriftliga och muntliga, samt individuella och i grupp. Under seminarier följs skriftliga hemuppgifter upp och erfarenheter delas bland kursdeltagarna i såväl skriftlig som muntlig form. Det första året innefattar handledning i vetenskaplighet och professionsrelevant skrivande, och programmets år två och tre innefattar verksamhetsutvecklande professionshandledning. Deltagande vid internat och seminarier är obligatoriskt. Kompensation för frånvaro och villkoren för detta beskrivs i Rektorsprogrammets kurshandbok och i studieanvisning för respektive delkurs.

Delkurs 1: Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp.

Delkursens undervisning sker i form av föreläsningar, seminarier, tillämpningsövningar i gruppform t.ex. genom casemetodik, utveckling av professionsrelevant skrivande och handledning med inriktning på utveckling av vetenskapliga förmågor. Juridiska institutionen har ansvar för delkursen.

Delkurs 2: Styrning, organisering och kvalitet, 10 hp.

Delkursens undervisning sker i form av föreläsningar, seminarier, tillämpningsövningar i gruppform t.ex. genom casemetodik och professionshandledning med inriktning på verksamhetsutveckling.

Företagsekonomiska institutionen har ansvar för delkursen.

Delkurs 3: Skolledarskap – pedagogisk ledning, 10 hp.

Delkursens undervisning sker i form av föreläsningar, seminarier och tillämpningsövningar med erfarenhetsutbyte, reflektion och diskussion i olika grupper. Den verksamhetsutvecklande professionshandledning genomförs i mindre grupper kring frågor, dilemman eller utmaningar i ledarskapet som deltagarna själva lyfter. Kollegial handledning på textutkast till den individuella skrivuppgiften sker löpande under året i mindre grupper. Institutionen för pedagogik och didaktik har ansvar för delkursen.

Kunskapskontroll och examination

Kursen Rektorsprogrammet, 30 hp, bedöms med betygsgraderna Godkänd och Underkänd. Betygskriterier för delkurserna och detaljerad information om examination presenteras i studieanvisningarna för programmets tre delkurser. För att få Godkänt på hel kurs krävs att samtliga tre delkurser är godkända. Delkurserna examineras genom deltagande vid internat och seminariedagar samt nedanstående uppgifter i respektive delkurs.

Delkursen *Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp*, examineras genom fem individuella skriftliga hemuppgifter. Juridiska institutionen examinerar delkursen.

Delkursen *Styrning, organisering och kvalitet, 10 hp*, examineras genom en muntlig gruppuppgift och tre individuella skriftliga hemuppgifter. Företagsekonomiska institutionen examinerar delkursen.

Delkursen *Skolledarskap - pedagogisk ledning, 10 hp*, examineras genom en individuell skriftlig hemuppgift samt tre genomförda gruppuppgifter som redovisas muntligt vid seminarier. Institutionen för pedagogik och didaktik examinerar delkursen.

En kursdeltagare, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelse/prefekt.

Övergångsbestämmelser

När en kurs är upphävd eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en period av tre terminer examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Enligt förordning som styr Rektorsprogrammet bör kursdeltagare inte ta mer än 4 år i anspråk för studier (Skollagen 2 kap § 12).

Övrigt

Kursen är en uppdragsutbildning som ges på uppdrag av Skolverket

Kurslitteratur

Aktuell litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart och görs tillgänglig på kursens hemsida www.edu.su.se.